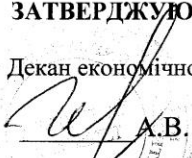

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ І ПРОЕКТАМИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

 А.В. Череп

«30» 2017 р.

«ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В МЕНЕДЖМЕНТІ»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра

спеціальності 073 «Менеджмент»

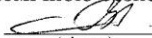
освітньо-професійні програми

«Управління фінансово-економічною безпекою»,

«Управління проектами»

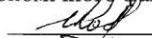
Укладач: Бехтер Л.А., к.е.н., ст. викладач кафедри управління фінансово-економічною безпекою і проектами

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри управління фінансово-
економічною безпекою і проектами
Протокол № 1 від 22.08.2017 р.
Завідувач кафедри управління фінансово-
економічною безпекою і проектами

(підпис) О.В. Лепьохін
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
економічного факультету

Протокол № 2 від 30.08.2017 р.
Голова науково-методичної ради
економічного факультету

(підпис) І.І. Колобердянко
(ініціали, прізвище)

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07. Управління та адміністрування	нормативна	
		цикл професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120 год.	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
	Спеціалізація «Управління розвитком підприємства»	1-й	1-й
	Освітньо-професійні програми «Управління фінансово- економічною безпекою», «Управління проектами»	Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год.	Рівень вищої освіти: магістерський	16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		88 год.	108 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення в менеджменті» є сформулювати у студентів знання щодо управління інформацією як стратегічним ресурсом, набути навичок з управління інформаційними потоками, інформаційними процесами.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інформаційне забезпечення в менеджменті» є:

- отримання студентами теоретичних знань із організації управління економічними інформаційними системами на всіх етапах її життєвого циклу;
- ознайомлення студентів із основними поняттями інформаційних систем;
- набуття студентами практичних навичок із організації створення інформаційних систем і їх впровадження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність, цілі та завдання інформаційного забезпечення в менеджменті;
- інформаційні потреби підприємства;
- види інформаційного забезпечення суб'єктів управління підприємством;
- види інформаційних ресурсів підприємства;

- концепції, технології, інструментальні засоби управління інформаційними ресурсами;
- методи визначення економічної ефективності інформаційного менеджменту.

вміти:

- визначати цілі та завдання інформаційного менеджменту на підприємстві;
- застосовувати технології та програмні засоби управління інформаційними ресурсами;
- використовувати інформаційні системи як базові компоненти інформаційного менеджменту;
- проводити стратегічне планування інформаційних систем;
- управляти інформаційною безпекою підприємства;
- визначати економічну ефективність інформаційного менеджменту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Навички оцінки: здатність до оцінки інформаційних систем; здатність використовувати математичні методи для оцінки основних характеристик проектів.

Експериментальні навички: спроможність застосовувати методи та засоби, що використовуються для розв'язування задач з дисципліни.

Розв'язання проблем: здатність застосовувати технології та програмні засоби управління інформаційними ресурсами формування.

Інформаційні навички: використовувати інформаційні системи як базові компоненти інформаційного менеджменту.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Інформаційне забезпечення в менеджменті» базується на знаннях таких дисциплін: «Основи менеджменту», «Управління проектами», «Інформаційні системи в менеджменті» які створюють методологічне підґрунтя для опанування навчального матеріалу вказаної дисципліни. В свою чергу набуті студентами знання та навички з курсу «Інформаційне забезпечення в менеджменті» будуть необхідні їм при вивченні таких дисциплін, як «Прийняття проектних рішень», «Оцінювання результатів проектної діяльності».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи системи інформаційного забезпечення в менеджменті

Тема 1. Інформатика і менеджмент в умовах ринкової економіки

Сутність інформатики. Функції інформатики. Предмет інформатики. Суб'єкт інформатики. Сучасні інформаційні системи.

Сутність менеджменту. Управління бізнесом. Ділове адміністрування. Державне управління. Функції менеджменту.

Інформатика і менеджмент. Обсяги та зміст інформації. Об'єкт управління.

Тема 2. Основи організації баз даних

Інформаційні системи. Система. Структура системи. Елементи системи. Системний підхід. Об'єкт управління. Інформаційні системи. Інформаційне забезпечення. Складові елементи системи.

Сутність баз даних і джерела їх формування. Система об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту. Інформаційна база. Позамашинна інформаційна база. Машинна інформаційна база. Джерела формування інформаційних масивів.

Формування розподілених баз даних та обчислювальних мереж. Об'єктивно інформаційне забезпечення менеджменту. Інформаційно-обчислювальна система.

Тема 3. Основи організації системи автоматизованого збирання та обробки інформації при безпаперовій інформаційній технології

Сутність системи автоматизованого збирання та обробки інформації. Елементи інформаційної системи. Конструкторська (склад виробу) інформація. Система автоматизованого збирання і обробки інформації за новою інформаційною технологією. Система об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту. Система обробки даних. Управлінська інформаційна система.

Тема 4. Концептуальна модель системи управління об'єктом в умовах системної обробки інформації

Роль системної обробки інформації та її вплив на методи управління. Розробка і застосування нових методів управління. Високі експлуатаційні можливості сучасної обчислювальної техніки. Системне оперативне збирання та обробка інформації.

Концептуальна модель системи управління об'єктом. Внутрішні та зовнішні фактори. Системний підхід. Керівна, керована та інформаційна системи. Аналіз інформації, вироблення, прийняття та контроль за виконанням рішень. Спеціальна інформація. «Принцип відхилень».

Розділ 2. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу на об'єктах управління різних сфер діяльності

Тема 5. Механізм інформування та концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту

Поняття процесу об'єктивного інформування. Об'єктивна інформація. «Необхідна релевантна інформація». Регламентуюча інформація.

Організація регламентуючої інформації та методи її формування. Формування регламентуючої інформації. «Збирання й обробка інформації в ритмі виробництва». Види об'єктів інформації виробничих структур.

Концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту. Ефективні комунікації. Основні принципи концептуальної моделі системи інформаційного забезпечення менеджменту.

Тема 6. Методи і технологія інформаційного забезпечення менеджменту

Методи й види форм інформаційного забезпечення менеджменту. Методи інформування. Види форм об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту.

Технологія інформаційного забезпечення менеджменту. Автоматичний режим інформування. Автоматизований режим інформування. Режим консультацій.

Тема 7. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу промислового підприємства

Передумови організації системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу. Система об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту. Механізм об'єктивного інформування. Функціонування системи автоматизованого збирання. Обробка та зберігання інформації. Автоматизована система управління. Автоматизована система управління підприємством (АСУП). Автоматизована система управління технологічними процесами (АСУ ТП). Система автоматизованого проектування конструкторського і технологічного призначення (САПР). Система автоматизованого управління гнучкими виробничими системами (АСУ ГВС). Автоматизована система управління технічною підготовкою виробництва (АСУ ТПВ). Автоматизована система управління науковими дослідженнями (АСНД).

Формування інформаційної бази. Принципи формування й використання інформації в зазначеній системі. Джерела первинних даних про ринок і зовнішнє макросередовище.

Вихідна інформація. Порядок інформаційного забезпечення менеджерів персоналу. Формування змінних графіків виходів на роботу. Планова чисельність персоналу. Штатна чисельність та її укомплектованість. Заробітна плата працівників. Тарифні ставки робітників.

Тема 8. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу в організаціях і установах

Особливості організації системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу. Електронний журнал реєстрації вхідних документів і листів. Технологія ведення електронного журналу реєстрації вхідних документів.

Особливості формування вихідної інформації. Механізм інформування. Контроль за виконавчою дисципліною менеджерів персоналу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	лаб	сам.роб.	ІЗ.		л	лаб	сам.роб.	ІЗ.
1	2	3	4	5	7	8	9			
Розділ 1. Теоретичні основи системи інформаційного забезпечення в менеджменті										
Тема 1. Інформатика і менеджмент в умовах ринкової економіки	15	2	2	11		13			14	
Тема 2. Основи організації баз даних	15	2	2	11		13			14	
Тема 3. Основи організації системи автоматизованого збирання та обробки інформації при безпаперовій інформаційній технології	15	2	2	11		15	1	1	13	
Тема 4. Концептуальна модель системи управління об'єктом в умовах системної обробки інформації	15	2	2	11		15	1	1	13	
Разом за розділом 1	60	8	8	44		56	2	2	52	
Розділ 2. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу на об'єктах управління різних сфер діяльності										
Тема 5. Механізм інформування та концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту	15	2	2	11		16	1	1	14	
Тема 6. Методи і технологія інформаційного забезпечення менеджменту	15	2	2	11		16	1	1	14	
Тема 7. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу	15	2	2	11		16	1	1	14	

промислового підприємства										
Тема 8. Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу в організаціях і установах	15	2	2	11		16	1	1	14	
Разом за розділом 2	60	8	8	44		64	4	4	56	
Усього годин	120	16	16	88		120	6	6	108	

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інформатика і менеджмент в умовах ринкової економіки	2	-
2	Основи організації баз даних	2	-
3	Основи організації системи автоматизованого збирання та обробки інформації при безпаперовій інформаційній технології	2	1
4	Концептуальна модель системи управління об'єктом в умовах системної обробки інформації	2	1
5	Механізм інформування та концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту	2	1
6	Методи і технологія інформаційного забезпечення менеджменту	2	1
7	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу промислового підприємства	2	1
8	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу в організаціях і установах	2	1
Разом		16	6

6. Теми лабораторних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інформатика і менеджмент в умовах ринкової економіки	2	-
2	Основи організації баз даних	2	-
3	Основи організації системи автоматизованого збирання та обробки інформації при безпаперовій інформаційній технології	2	1
4	Концептуальна модель системи управління об'єктом в умовах системної обробки інформації	2	1
5	Механізм інформування та концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту	2	1

6	Методи і технологія інформаційного забезпечення менеджменту	2	1
7	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу промислового підприємства	2	1
8	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу в організаціях і установах	2	1
Разом		16	6

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інформатика і менеджмент в умовах ринкової економіки	11	13
2	Основи організації баз даних	11	13
3	Основи організації системи автоматизованого збирання та обробки інформації при безпаперовій інформаційній технології	11	13
4	Концептуальна модель системи управління об'єктом в умовах системної обробки інформації	11	13
5	Механізм інформування та концептуальна модель системи інформаційного забезпечення менеджменту	11	14
6	Методи і технологія інформаційного забезпечення менеджменту	11	14
7	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу промислового підприємства	11	14
8	Організація системи інформаційного забезпечення менеджменту персоналу в організаціях і установах	11	14
Разом		88	108

Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання студентом полягає в написанні дослідницької роботи з дисципліни «Інформаційне забезпечення в менеджменті» на одну із запропонованих тем. Перелік тем індивідуального завдання надається викладачем. Студент має надати ІЗ для перевірки наприкінці другого контрольного тестування, але не пізніше дати складання екзамену. Бали за виконання ІЗ враховуються під час виставлення підсумкової оцінки з дисципліни.

8. Види контролю і система накопичення балів

Курс «Інформаційне забезпечення в менеджменті» розбито на 2 розділи. Кожен розділ містить поточні контрольні заходи. Система накопичення балів – проста сума балів, які отримано студентом за семестр. Розподіл балів наведено в таблиці.

Поточний контроль знань				Підсумковий контроль знань		Усього
Підготовка лабораторних занять за розділом 1		Підготовка лабораторних занять за розділом 2		Індивідуальне завдання	Екзамен	
Лабораторне заняття 1	5	Лабораторне заняття 5	5			
Лабораторне заняття 2	5	Лабораторне заняття 6	5			
Лабораторне заняття 3	5	Лабораторне заняття 7	5			
Лабораторне заняття 4	5	Лабораторне заняття 8	5			
Контрольне тестування за розділом 1 (1-4 теми)	10	Контрольне тестування за розділом 2 (5-8 теми)	10			
Усього	30 балів		30 балів	20 балів	20 балів	100 балів

Критерії оцінювання практичних занять

На лабораторних заняттях студенти відповідають на теоретичні питання і виконують лабораторні роботи з кожної теми.

Оцінка за відповіді на теоретичні питання - **0-2 бали:**

2 бали- студент правильно відповів на теоретичне питання;

1 бал - студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 50 % питання, зокрема та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;

0,5 бали - студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;

Лабораторні завдання (ситуаційні вправи) - **0-3 балів;**

3 бали - студент правильно розв'язав задачу;

2 бали - студент правильно виписав формулу, за якою розв'язується задача та зробив спробу її вирішення, наприклад виконав допоміжні розрахунки

1бал - студент вирішив ситуаційну вправу з помилками, з яких зрозуміло, що він не знає алгоритм вирішення завдання;

0 балів - студент не відповів на питання, не розв'язав задачу.

Всього балів з кожної теми на лабораторному занятті - **0-5 балів.**

Критерії оцінювання тестування за розділами

Атестація проводиться у формі тестування в письмовому або електронному вигляді (в системі MOODLE). Максимальна оцінка, яку

студент може отримати за результатами кожного тестування, складає **10 балів**.

Контрольне тестування складається з 10 тестових завдань. Тест містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 1 бал, таким чином, відповівши правильно на всі запитання, студент може отримати 10 балів.

Критерій оцінювання індивідуального завдання

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, складає 20 балів.

максимальна оцінка (20 балів): тему дослідницької роботи висвітлено повністю без помилок у визначений строк;

15 балів: тему дослідницької роботи висвітлено повністю **без суттєвих помилок** або з незначними помилками, але здана після визначеного строку протягом тижня;

10 балів: тема розкрита не повністю, але здана в строк;

5 балів: тема розкрита не повністю, робота здана із значною затримкою в обумовленому часі;

0 балів - індивідуальну роботу не виконано.

Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримує менше 35 балів, то на екзамен він не допускається.

Підсумковий контроль проводиться після закінчення семестру в формі екзамену.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання екзаменаційної роботи, складає 20 балів. Екзаменаційна робота містить два теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів. Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється за такою шкалою:

- **максимальна оцінка (10 балів)**: студент правильно відповів на теоретичне питання;

- **9-8 балів**: студент дав не повну відповідь **без суттєвих помилок** або з незначними помилками;

- **7-5 балів**: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 50 % питання, зокрема знає визначення понять та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;

- **4-2 бали**: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає визначення понять та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;

- **1 бал**: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;

- **0 балів**: студент не відповів на питання або дав не вірну відповідь.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посіб. / В.Л. Пілюшенко. – К.: Лібра, 2004. – 352 с.
2. Салига С.Я. Інформаційне забезпечення управлінських рішень на підприємствах: навч. посіб. / С.Я. Салига. – Запоріжжя, 2007. – 344 с.
3. Сорока П.М. Інформаційний менеджмент: навч. посіб. / П.М. Сорока, Б.П. Сорока. — К.: Університет «Україна», 2008. — 535с.
4. Спрінсян В.Г. Ресурси та технології інформаційного менеджменту: навч. посіб. / В.Г.Спрінсян, Т.Л.Бірюкова. — Одеса: ОНПУ, 2012. — 248 с.
5. Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посіб. / М.Г. Твердохліб. — К.: КНЕУ, 2000. – 415с.

Додаткова:

1. Варфоломієва В.О. Інформаційне забезпечення управління розвитком інноваційного потенціалу підприємств малого бізнесу / В.О. Варфоломієва // Актуальні проблеми економіки. – 2006. — № . – С.165 – 171.
2. Василенко В.О. Теорія та практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. / В.О. Василенко. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 420 с.
3. Татарчук М. Корпоративні інформаційні системи: навч. посіб. / М.Татарчук. — К. : КНЕУ, 2005. — 291с.

Інформаційні ресурси:

1. Бобров Л.К. Завдання інформаційного забезпечення діяльності в галузі системної інтеграції [Електронний ресурс] / Л.К. Бобров, Н.С. Терьохіна, Г.Л. Боброва. —Режим доступу: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2001/tom/sec2b/Doc15.HTML>
2. Кельдер Т. Л. Етапи розробки і впровадження систем [Електронний ресурс]. — Режим доступу :http://web.znu.edu.ua/lab/mathdep/mme/V/IS_TE/12.html#30
3. Формування команди проекту [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://bookz.com.ua/4/index.htm>

Погоджено *Л.С. Терьохіна О.В.*
навчальний відділ
« 11 » *травня* 2017 р.